

Stellingen

behorende bij het proefschrift:

Het VOC-bedrijf op Ceylon

- 1 Zonder de particuliere activiteiten van haar dienaren was de VOC eerder ter ziele gegaan.
- 2 Het bestuur van de VOC op Ceylon en de kwaliteit van haar dienaren mag men - zeker voor wat betreft het einde van de achttiende eeuw - als behoorlijk tot zeer behoorlijk kwalificeren.
- 3 VOC-Ceylon (1656 – 1796) is een fraai voorbeeld van het eind negentiende-eeuwse begrip ‘colonie d’exploitation’.
- 4 De kwantitatieve bronnen, meer in bijzonder die met betrekking tot de financiële verantwoording van Ceylon, vertonen - op micro- zowel als op macro-niveau - soms dusdanige incongruenties dat de onderzoeker wordt aangeraden een wens tot de uitvergroting van deze bevinding naar het cijfermateriaal aangaande het gehele Aziatische bedrijf van de VOC vooralsnog te onderdrukken.
- 5 Het kolonialisme, in de betekenis van politieke overheersing van overzeese gebieden, is toe aan een positieve herwaardering .
- 6 De geschiedschrijving van het VOC-imperium in Azië kan er bij winnen indien de afzonderlijke vestiging in de Oost – in stede van het functioneren van de Maatschappij aldaar als geheel - tot uitgangspunt wordt genomen.
- 7 De bewaard gebleven series Ceylonse land- en hoofdthombo’s hebben het karakter van een exclusief (slechts de oude landbezittende klasse betreffend) en statisch register dat slechts een momentopname representeert.
- 8 De opvatting dat de VOC zich in de loop van de achttiende eeuw *steeds meer* als ‘koning’ manifesteert (ten detrimente van haar oorspronkelijke opdracht van ‘koopman’) vindt geen overtuigend bewijs in de kwantitatieve bronnen.
- 9 De Rijksmonumentenlijst met panden die de overheid meent beschermingswaardig te zijn, dient te worden gecomplementeerd door een register van zo snel mogelijk te slopen naoorlogse percelen, waaronder vele onder architectuur ontworpen.
- 10 Van Oldenbarneveldt bracht tot stand wat Balkenende bewust liet glippen: de samenvoeging van op secundair niveau opererende bedrijven tot één grote speler op het mondiale vlak (de Verenigde Oost-Indische Compagnie enerzijds en de bundeling ING – ABN Amro anderzijds). De ware VOC-mentaliteit die daadkracht en visie accentueert dient laatstgenoemde politicus derhalve te worden ontzegd.

(voor errata op de tekst van het proefschrift, zie ommezijde)

Stellingen

behorende bij het proefschrift:

Het VOC-bedrijf op Ceylon

- 11 Zonder de particuliere activiteiten van haar dienaren was de VOC eerder ter ziele gegaan.
- 12 Het bestuur van de VOC op Ceylon en de kwaliteit van haar dienaren mag men - zeker voor wat betreft het einde van de achttiende eeuw - als behoorlijk tot zeer behoorlijk kwalificeren.
- 13 VOC-Ceylon (1656 – 1796) is een fraai voorbeeld van het eind negentiende-eeuwse begrip ‘colonie d’exploitation’.
- 14 De kwantitatieve bronnen, meer in bijzonder die met betrekking tot de financiële verantwoording van Ceylon, vertonen - op micro- zowel als op macro-niveau - soms dusdanige incongruenties dat de onderzoeker wordt aangeraden een wens tot de uitvergroting van deze bevinding naar het cijfermateriaal aangaande het gehele Aziatische bedrijf van de VOC vooralsnog te onderdrukken.
- 15 Het kolonialisme, in de betekenis van politieke overheersing van overzeese gebieden, is toe aan een positieve herwaardering .
- 16 De geschiedschrijving van het VOC-imperium in Azië kan er bij winnen indien de afzonderlijke vestiging in de Oost – in stede van het functioneren van de Maatschappij aldaar als geheel - tot uitgangspunt wordt genomen.
- 17 De bewaard gebleven series Ceylonse land- en hoofdthombo’s hebben het karakter van een exclusief (slechts de oude landbezittende klasse betreffend) en statisch register dat slechts een momentopname representeert.
- 18 De opvatting dat de VOC zich in de loop van de achttiende eeuw *steeds meer* als ‘koning’ manifesteert (ten detrimente van haar oorspronkelijke opdracht van ‘koopman’) vindt geen overtuigend bewijs in de kwantitatieve bronnen.
- 19 De Rijksmonumentenlijst met panden die de overheid meent beschermingswaardig te zijn, dient te worden gecomplementeerd door een register van zo snel mogelijk te slopen naoorlogse percelen, waaronder vele onder architectuur ontworpen.
- 20 Van Oldenbarneveldt bracht tot stand wat Balkenende bewust liet glippen: de samenvoeging van op secundair niveau opererende bedrijven tot één grote speler op het mondiale vlak (de Verenigde Oost-Indische Compagnie enerzijds en de bundeling ING – ABN Amro anderzijds). De ware VOC-mentaliteit die daadkracht en visie accentueert dient laatstgenoemde politicus derhalve te worden ontzegd.

(voor errata op de tekst van het proefschrift, zie ommezijde)